

[Horn.]

om de ville på gymnasium. De, der har klaret sig, passerer selvfølgelig over i gymnasieskolen, hvis de ønsker det. Jeg mener, det er en særdeles human og hensigtsmæssig ordning, der her er truffet, som skolerne kan være vel tjent med.

Endelig omtalte det ærede medlem også de forældre, som ønsker, at børnene skal gå i den udelte skole. Jeg gjorde nogle bemærkninger om det på udvalgets vegne i formiddags, og jeg kan kun gentage, at jeg forestiller mig, at det ærede medlem vil erkende, at man ikke af hensyn til ganske enkelte kan påtvinge en kommune at påtage sig helt urimelige udgifter, for at disse enkelte børn kan komme i en udelt skole. På den anden side kan et flertal af børnenes forældre selvfølgelig heller ikke forlange, at kommunen skal arrangere det således, at de kan fortsætte i en udelt skole, hvis de praktiske forhold, som der står i forslaget, gør det umuligt eller medfører sådanne økonomiske konsekvenser, at det vil være ganske ugørligt.

Det ærede medlem hr. Hvidberg sagde, at der ikke var en eneste konstruktiv ting i det, der her er foreslået. Nu har jeg i 4 folketingsår siddet og ventet på, at mindretallet skulle komme med nogle konstruktive tanker. Der er ikke det fjerneste af konstruktivt i det, som det ærede medlem her remsede op om, at lærerhøjskolen skulle med i det ligesom pædagogisk forskningsinstitut og forskellige andre institutioner for at live op på fm-skolen. Vi har tidligere sagt, og jeg vil gerne gentage det, at man selvfølgelig kan gennemføre en række lapperier af hensyn til fm-klasserne, men vi tror ikke på disse lapperier. Vi er gået med til disse ændringsforslag, fordi vi mener, at her er vi i alt fald nået frem til noget, der er bedre, til det, der er politisk muligt i dette øjeblik; det beder jeg også det ærede medlem fru Petra Petersen erkende. Vi mener, at disse ændringer vil løfte os ud over de vanskeligheder, vi har haft. Vi tror det, ikke alene fordi der her er skabt de rigtige rammer, men også, som jeg fremhævede i formiddags, fordi vi har erfaring for, at de lærerkræfter, vi har, også er i stand til at udfylde disse rammer, så den danske folkeskole bliver af en betydelig bedre kvalitet, mere demokratisk, mere

menneskelig, end den hidtil har været, og det lægger vi stor vægt på.

Jeg giver i øvrigt fuld tilslutning til de bemærkninger, den højtærede minister fremsatte over for mindretallets synspunkter, og jeg skal slutte med endnu en opfordring til at stemme for ændringsforslagene og for lovforslagene i deres helhed.

Hartling: Jeg har i denne omgang kun få bemærkninger at gøre. Det ærede medlem fru Petra Petersen talte om det tvungne 8. skoleår. Der er fremsat mange argumenter for og imod det tvungne 8. skoleår. Jeg har kun lyst til at pege på ét argument, som for mig gør det klart, at det ville være letsindigt at tvinge det igennem nu, og det er, at vi i øjeblikket har en lærermangel så stor som aldrig før. Vi mangler vel rundt regnet et par tusinde lærere. Det er gjort op, at et tvungent 8. skoleår i hvert fald ville forøge denne lærermangel med omkring 1700 lærere. Jeg tror, det ville være letsindigt at tvinge det igennem, så man fik et tvungent 8. skoleår med ukvalificerede vikarer som lærere. Jeg tror, det ville være ødelæggende også for selve det 8. skoleår og dets fremtid. Nu er der i lovforslaget den videste mulighed for at indføre det dér, hvor de vil det, d. v. s. dér, hvor de har mulighederne for det og lærerne til det. Forældrene ville, hvis vi gjorde det tvungent med det samme, med rette spørge, hvorfor vi limer børnene fast i stolen til noget, som ikke rigtig kan blive effektivt, i stedet for at sende dem ud i livet.

De to af kommunisterne stillede ændringsforslag, som blev taget tilbage, vil jeg også gerne være med til at se på i udvalget.

Det ærede medlem fru Else Zeuthen påstod meget klart, at der skete en forringelse af studentereksamen, og det var bl. a. begrundet med, at efter den nye ordning ville de to første år af gymnasiets 5 år, altså de to realklasser, sigte mod realeksamen. Jeg gør opmærksom på, at det sker også nu, idet 3. og 4. mellem, som de svarer til, ikke i og for sig sigter efter studentereksamen, men i lige så høj grad efter realeksamen. Der er i det hele taget for 8., 9., 10., 11. og 12. år, altså fra 3. mellem til 3. g., ikke foretaget nogen ændring i skoleloven i forhold til nu. Når det blev sagt, at det ville føre til en kursuspåregt under-